

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (ceturtnā palāta)

2013. gada 30. maijā *

Valsts pienākumu neizpilde — Direktīva 2006/24/EK — Datu, kurus iegūst vai apstrādā saistībā ar elektronisko komunikāciju pakalpojumu sniegšanu, saglabāšana — Tiesas spriedums, ar kuru konstatēta pienākumu neizpilde — Neizpilde — LESD 260. pants — Naudas sodi — Naudas soda noteikšana

Lietā C-270/11

par prasību sakarā ar valsts pienākumu neizpildi atbilstoši LESD 260. panta 2. punktam, ko 2011. gada 31. maijā cēla

Eiropas Komisija, ko pārstāv *C. Tufvesson* un *D. Maidani*, kā arī *F. Coudert*, pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā

prasītāja,

pret

Zviedrijas Karalisti, ko pārstāv *A. Falk* un *C. Meyer-Seitz*, pārstāves,

atbildētāja.

TIESA (ceturtnā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*], tiesneši J. Malenovskis [*J. Malenovský*], U. Lehmušs [*U. Løhmus*] (referents), M. Safjans [*M. Safjan*] un A. Prehala [*A. Prechal*],

ģenerālvokāts N. Jēskinens [*N. Jääskinen*],

sekretāre S. Stremholma [*C. Strömholm*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2013. gada 9. janvāra tiesas sēdi,

ņemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklaušīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – zviedru.

Spriedums

1 Ar savu prasības pieteikumu Eiropas Komisija lūdz Tiesu:

- atzīt, ka nepieņemot vajadzīgos pasākumus, lai izpildītu 2010. gada 4. februāra spriedumu lietā C-185/09 Komisija/Zviedrija, par to, ka Zviedrija nav transponējusi savos tiesību aktos Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 15. marta Direktīvas 2006/24/EK par tādu datu saglabāšanu, kurus iegūst vai apstrādā saistībā ar publiski pieejamu elektronisko komunikāciju pakalpojumu sniegšanu vai publiski pieejamu komunikāciju tīklu nodrošināšanu, un par grozījumiem Direktīvā 2002/58/EK (OV L 105, 54. lpp.) noteikumus, kā arī par to, ka tā noteiktajā termiņā nav pieņēmusi normatīvos un administratīvos aktus, kas nepieciešami, lai izpildītu minētās direktīvas prasības, Zviedrijas Karaliste nav izpildījusi LESD 260. panta 1. punktā noteiktos pienākumus;
- piespriest Zviedrijas Karalistei samaksāt Komisijai kontā “Eiropas Savienības pašu resursi” kavējuma naudu EUR 40 947,20 dienā par katru dienu laika periodā, kamēr netiks veikti pasākumi, kas vajadzīgi, lai izpildītu iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Zviedrija, skaitot no šī sprieduma pasludināšanas dienas līdz dienai, kad tas tiks izpildīts;
- piespriest Zviedrijas Karalistei samaksāt Komisijai šajā pašā kontā naudas sodu EUR 9597 par katru dienu laika periodā, kamēr netiks veikti pasākumi, kas vajadzīgi, lai izpildītu iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Zviedrija, skaitot no pēdējā minētā sprieduma pasludināšanas dienas līdz dienai, kad tiks pasludināts spriedums šajā lietā, vai līdz dienai, kad tiks veikti vajadzīgie pasākumi, lai izpildītu iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Zviedrija, ja tas notiktu agrāk, un
- piespriest Zviedrijas Karalistei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Atbilstošās tiesību normas

2 Direktīvas 2006/24 preambulas 22. apsvērumā ir teikts:

“Šī direktīva respektē pamattiesības un ievēro principus, kas jo īpaši ir atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā [turpmāk tekstā – “Harta”]. Šīs direktīvas, kā arī [Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 12. jūlija Direktīvas 2002/58/EK par personas datu apstrādi un privātās dzīves aizsardzību elektronisko komunikāciju nozarē (direktīva par privāto dzīvi un elektronisko komunikāciju) (OV L 201, 37. lpp.)] mērķis ir pilnībā ievērot pilsoņu pamattiesības – respektu pret privāto dzīvi un komunikācijām un viņu personas datu aizsardzību, kā nostiprināts Hartas 7. un 8. pantā.”

3 Direktīvas 2006/24 1. pantā ir noteikts:

“1. Šīs direktīvas mērķis ir saskaņot dalībvalstu noteikumus attiecībā uz publiski pieejamu elektronisko komunikāciju pakalpojumu sniedzēju vai publiski pieejamu komunikāciju tīklu operatoru pienākumiem, kas attiecas uz noteiktu datu, kurus tie iegūst vai apstrādā, saglabāšanu, lai nodrošinātu, ka šie dati ir pieejami smagu noziegumu, kas katrā dalībvalstī noteikti tiesību aktos, izmeklēšanas, atklāšanas un kriminālvajāšanas mērķiem.

2. Šī direktīva attiecas uz noslodzes datiem un atrašanās vietas datiem par juridiskām personām un fiziskām personām un uz datiem, kas ar tiem saistīti, kuri ir nepieciešami abonenta vai reģistrēta lietotāja identificēšanai. To nepiemēro elektronisko komunikāciju saturam, tostarp informācijai, kura skatīta, izmantojot elektronisko komunikāciju tīklu.”

4 Šīs direktīvas 15. pantā ir paredzēts:

“1 Ne vēlāk kā 2007. gada 15. septembrī dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis tūlīt dara Komisijai zināmus minēto noteikumu tekstus. Kad dalībvalstis pieņem minētos pasākumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu, vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarīt šādas atsauces.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus valsts tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

3. Katra dalībvalsts var līdz 2009. gada 15. martam atlikt šīs direktīvas piemērošanu interneta piekļuves, interneta telefonijas un interneta e-pasta komunikāciju datu saglabāšanai. Jebkura dalībvalsts, kura plāno izmantot šo punktu, pieņemot šo direktīvu, par to paziņo Padomei un Komisijai, iesniedzot deklarāciju. Šo deklarāciju publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.”

Sprīdums lietā Komisija/Zviedrija

- 5 Iepriekš minētajā spriedumā lietā Komisija/Zviedrija Tiesa konstatēja, ka, noteiktajā termiņā nepieņemot normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu Direktīvas 2006/24 prasības, Zviedrijas Karaliste nav izpildījusi šajā direktīvā noteiktos pienākumus.

Pirmstiesas procedūra

- 6 Ar 2010. gada 28. jūnija vēstuli Komisija izteica Zviedrijas karalistei brīdinājumu un lūdza tai divu mēnešu laikā no šī brīdinājuma saņemšanas brīža iesniegt apsvērumus par pasākumiem, kas veikti, lai izpildītu pienākumus, kuri izriet no iepriekš minētā sprieduma lietā Komisija/Zviedrija.
- 7 Ar 2010. gada 27. augusta un 23. novembra vēstulēm, kā arī ar 2011. gada 21. janvāra vēstuli Zviedrijas atbildīgās iestādes atbildēja uz minēto brīdinājuma vēstuli, paziņojot Komisijai, kādā stadijā ir Direktīvas 2006/24 transpozīcijas valsts tiesībās process, un tostarp informēja, ka likumprojekts attiecībā uz minēto ir ticis nodots izskatīšanai Zviedrijas parlamentā 2010. gada 8. decembrī un ka tā izskatīšana ir paredzēta 2011. gada marta otrajā pusē.
- 8 Ar 2011. gada 25. marta vēstuli Zviedrijas Karaliste informēja Komisiju, ka 2011. gada 16. martā minētais parlaments bija izlēmis uz vienu gadu atlikt minētā likumprojekta pieņemšanu. Šo lēmumu esot pieņēmusi sestā daļa parlamenta locekļu saskaņā ar īpašu konstitucionālu procedūru. Saskaņā ar šīs dalībvalsts teikto pēc minētā viena gada laika posma beigām parlamentārā komisija, kas ir atbildīga par šo jautājumu, iesniegšot parlamentam priekšlikumu par Direktīvas 2006/24 transponēšanu valsts tiesībās.
- 9 Šādos apstākļos Komisija, uzskatīdama, ka Zviedrijas Karaliste nav veikusi pasākumus, lai izpildītu iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Zviedrija, nolēma celt šo prasību.

Šīs tiesvedības laikā notikusī attīstība

- 10 Zviedrijas Karaliste, pirmkārt, ar 2012. gada 22. marta vēstuli, ko Zviedrijas parlaments bija pieņēmis 2012. gada 21. martā, paziņoja Komisijai valdības ierosinājumu attiecībā uz Direktīvas 2006/24 transponēšanu valsts tiesību sistēmā, kas stātos spēkā 2012. gada 1. maijā, un, otrkārt, ar 2012. gada 3. aprīļa vēstuli paziņoja pasākumus, ar kuriem minētā direktīva tiks transponēta valsts tiesībās. Pēc

tam 2012. gada 7. jūnijā Komisija paziņoja, ka tā atsakās no savas prasības daļā, kas attiecas uz kavējuma naudu EUR 40 947,20 par katru dienu. Tomēr tā saglabāja savus prasījumus attiecībā uz naudas sodu un tā apmēru.

- 11 Attiecībā uz izdevumiem Komisija uzskatīja, ka pēc tās atteikšanās no prasības daļā, kas attiecas uz to, lai Zviedrijas Karalistei piespriestu maksāt kavējuma naudu, kas notika, ņemot vērā šīs dalībvalsts pausto attieksmi pēc rakstveida procedūras izbeigšanas, šai dalībvalstij ir jāsedz izdevumi, kas saistīti ar šo lietas daļu.
- 12 Savā iebildumu rakstā Zviedrijas Karaliste apstrīd, pirmkārt, Komisijas prasību attiecībā uz naudas sodu un, otrkārt, tā apmēru. Šī dalībvalsts tāpat apstrīd Komisijas prasījumu par tiesāšanās izdevumiem un lūdz Tiesai lemt, lai katrs lietas dalībnieks sedz savus tiesāšanās izdevumus pats.

Par pienākumu neizpildi

Lietas dalībnieku argumenti

- 13 Attiecībā uz apgalvoto pienākumu neizpildi Komisija atgādina, ka saskaņā ar LESD 260. panta 1. punktu, ja Tiesa konstatē, ka dalībvalsts nav izpildījusi kādu LESD paredzētu pienākumu, šai valstij ir jāveic pasākumi, kas vajadzīgi Tiesas sprieduma izpildei. Attiecībā uz termiņu, kādā ir jāveic šāda sprieduma izpilde, Komisija precizē, ka no Tiesas judikatūras izriet, ka ar Eiropas Savienības tiesību tūlītēju un vienveidīgu piemērošanu saistītās intereses prasa, lai šī izpilde notiktu tūlītēji un cik vien iespējams īsos termiņos.
- 14 Zviedrijas Karaliste atzīst, ka tā nav veikusi attiecīgos pasākumus 2010. gada 28. jūnija brīdinājuma vēstulē noteiktajā termiņā, lai izpildītu iepriekš minētā sprieduma lietā Komisija/Zviedrija prasības.

Tiesas vērtējums

- 15 LESD 260. panta 2. punktā ir noteikts, ka, ja Komisija uzskata, ka attiecīgā dalībvalsts nav īstenojusi pasākumus, kas ietver Tiesas sprieduma izpildi, tā var celt Tiesā prasību pēc tam, kad devusi šai dalībvalstij iespēju sniegt savus apsvērumus, norādot naudas soda vai kavējuma naudas apmēru, kas attiecīgajai dalībvalstij jāmaksā un ko tā uzskata par atbilstošu apstākļiem.
- 16 Attiecībā uz minēto datumu, kas ir jāņem vērā, novērtējot, vai pastāv valsts pienākumu neizpilde, pamatojoties uz LESD 260. panta 1. punktu, ir saskaņā ar minēto normu izdotajā brīdinājuma vēstulē noteiktā termiņa beigās (2012. gada 11. decembra spriedums lietā C-610/10 Komisija/Spānija, 67. punkts, un 2012. gada 19. decembra spriedums lietā C-374/11 Komisija/Īrija, 19. punkts).
- 17 Tiesas procesa laikā Zviedrijas Karaliste norādīja, ka tās valsts tiesību aktu saskaņošana ar iepriekš minētajā spriedumā lietā Komisija/Zviedrija noteikto tika īstenota ar valdības priekšlikumu attiecībā uz Direktīvas 2006/24 transponēšanu, kura spēkā stāšanās tika noteikta 2012. gada 1. maijā.
- 18 Tādējādi ir skaidrs, ka pēc tam, kad bija pagājuši divi mēneši, kopš Zviedrijas Karaliste saņēma šī sprieduma 6. punktā minēto brīdinājuma vēstuli, proti, 2010. gada 28. augustā, šī dalībvalsts katrā ziņā nebija veikusi visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu iepriekš minētā sprieduma lietā Komisija/Zviedrija izpildi.
- 19 Šādos apstākļos ir jākonstatē, ka, neveicot pasākumus, kas nepieciešami, lai izpildītu iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Zviedrija, Zviedrijas Karaliste nav izpildījusi LESD 260. pantā paredzētos pienākumus.

Par naudas sodu

Lietas dalībnieku argumenti

- 20 Aprēķinot naudas sodu, Komisija balstās uz 2005. gada 12. jūlija spriedumu lietā C-304/02 Komisija/Francija (Krājums, I-6263. lpp.), kā arī uz 2005. gada 13. decembra paziņojumu ar nosaukumu “EK līguma 228. panta īstenošana” (SEC(2005) 1658), kas atjaunināts ar 2010. gada 20. jūlija paziņojumu ar nosaukumu “Līguma par Eiropas Savienības darbību 260. panta īstenošana – Datu atjaunošana, ko izmanto naudas sodu un kavējuma naudas aprēķināšanai, ko Komisija piedāvās Tiesai pārkāpumu procedūras ietvaros” (SEC(2010) 923/3; turpmāk tekstā – “2010. gada paziņojums”). Saskaņā ar Komisijas teikto finanšu sankcijām ir jābalstās uz pārkāpuma smagumu, uz tā ilgumu un uz nepieciešamību nodrošināt to, ka sankcijai ir preventīvs raksturs, lai izvairītos no recidīviem.
- 21 Vispirms attiecībā uz pārkāpuma smagumu Komisija ir norādījusi, ka tā ņem vērā to Savienības noteikumu nozīmīgumu, kas ir pārkāpuma subjekts, šī pārkāpuma ietekmi uz vispārējām un individuālām interesēm, kā arī atbildētājas dalībvalsts attieksmi.
- 22 Attiecībā, pirmkārt, uz minēto noteikumu nozīmīgumu Komisija uzskata, ka iepriekš minētā sprieduma lietā Komisija/Zviedrija neizpilde ir īpaši smaga pienākumu nepildīšana, jo tas attiecas uz tādas direktīvas neTRANSPONĒšanu, kurā ir ietverti ļoti būtiski noteikumi elektronisko komunikāciju pakalpojumu sniedzējiem. Turklāt šie noteikumi, pirmkārt, nodrošina juridisko regulējumu, kas garantē iekšējā tirgus darbību, vienlaikus nodrošinot, ka tiesībaizsardzības iestādes var izmantot nepieciešamo informāciju, lai apkarotu smagus noziegumus, un, otrkārt, nodrošina to, ka tiek ievērotas pilsoņu pamattiesības.
- 23 Otrkārt, Komisija uzskata, ka pārkāpuma sekas uz vispārējām un individuālām interesēm ir īpaši smagas, ciktāl tas, ka Zviedrijas Karaliste neveica Direktīvas 2006/24 transponēšanu, radīja finansiālus zaudējumus visā Savienībā izveidotajiem uzņēmumiem un pārējām dalībvalstīm. Šī transponēšanas neveikšana varēja piešķirt konkurences priekšrocības Zviedrijas telekomunikāciju privātajiem operatoriem, kuriem nebija ne pienākuma saglabāt datus, kas viņu konkurentiem citās dalībvalstīs bija jāsauglabā, ne jāiegulda darbaspēkā vai materiālos, lai šos datus sniegtu atbildīgajām iestādēm.
- 24 Treškārt, attiecībā uz faktoriem, kas ir jāņem vērā, novērtējot Savienības tiesībām nodarītā pārkāpuma smagumu, Komisija uzskata, ka pārņemta pienākumu neizpilde ir skaidri secināma, ņemot vērā faktu, ka Zviedrijas Karaliste nav ne pieņēmusi, ne paziņojusi par valsts tiesību aktiem, ar kuriem noteiktajā termiņā, proti, vēlākais līdz 2007. gada 15. septembrim, būtu veikta transponēšana. Tomēr esot jāņem vērā fakts, ka šī dalībvalsts nekad iepriekš nav nepildījusi Tiesas atbilstoši LESD 258. pantam pieņemtu spriedumu.
- 25 Ņemot vērā iepriekš minētos faktus un apstākļus, Komisija ierosina piemērot pārkāpuma smaguma koeficientu 10 (skalā no 1 līdz 20).
- 26 Turklāt, runājot par kritēriju attiecībā uz pārkāpuma ilgumu, saistībā ar iepriekš minētā sprieduma lietā Komisija/Zviedrija, kas pasludināts 2010. gada 4. februārī, izpildi Komisija norāda, ka kopā ir pagājušas 426 dienas kopš minētā sprieduma pasludināšanas un 2011. gada 6. aprīlis ir diena, kad Komisija pieņēma lēmumu uzsākt pārkāpuma procedūru pret Zviedrijas Karalisti.
- 27 Visbeidzot tāpēc, ka ir nepieciešams piemērot preventīvu sankciju, lai izvairītos no recidīviem, Komisija, piemērojot 2010. gada paziņojumu, faktoru “n”, balstoties uz Zviedrijas Karalistes maksātspēju, kā arī uz balsu skaitu, kas tai ir Eiropas Savienības Padomē, ir noteikusi 4,57.

- 28 Tādējādi Komisija savā prasības pieteikumā paskaidro, ka pieprasītā naudas soda summa, proti, EUR 9597 par katru pārkāpuma dienu, ir veidojusies saskaņā ar 2010. gada paziņojumā paredzētajiem kritērijiem, reizinot pamata naudas soda apmēru (EUR 210 dienā) ar pārkāpuma smaguma koeficientu, kas ir noteikts 10, un ar faktoru “n”, kas ir 4,57. Tādējādi kopējais apmērs ir EUR 4 088 322 par 426 pārkāpuma dienām.
- 29 Savā iebildumu rakstā Zviedrijas Karaliste galvenokārt apgalvo, ka Komisijas veiktais attiecīgā pienākuma neizpildes novērtējums ir pārāk stingrs gan attiecībā uz tā smaguma novērtējumu, gan attiecībā uz preventīvas ietekmes nepieciešamību. Precīzāk, Komisija neesot parādījusi to, ka pastāvētu tādi apstākļi, kas attaisnotu tik liela smaguma koeficienta piemērošanu izskatāmajam pārkāpumam.
- 30 Šajā ziņā konkrētā dalībvalsts ir norādījusi, pirmkārt, ka Direktīva 2006/24 nav tik nozīmīga iekšējā tirgus darbībai, kā to apgalvo Komisija. Šajā direktīvā esot paredzēta tikai papildus valsts tiesību aktu saskaņošana attiecīgajā jomā. Tādējādi pienākums operatoriem saglabāt datus atšķiroties atkarībā no dalībvalstu darbības, tām piešķirot pilnvaras pieņemt tiesību aktus atbildīgo iestāžu pieejas attiecīgajiem datiem par komunikāciju datu plūsmu jomā vai par operatoriem radušos uzglabāšanas izmaksu atlīdzināšanu. Turklāt, kā apgalvo Zviedrijas Karaliste, Savienības tiesībās jau pastāv noteikumi, saskaņā ar kuriem noteiktos apstākļos drīkst uzglabāt datus par komunikāciju datu plūsmu noziedzības apkarošanai, konkrēti – direktīva par privāto dzīvi un elektronisko komunikāciju.
- 31 Otrkārt, Komisija neesot pierādījusi, ka tas, ka Zviedrijas Karaliste netransponēja šo direktīvu, radīja tās apgalvotās sekas vispārējām un indivīdu interesēm. Turklāt pašreiz spēkā esošie Zviedrijas tiesību akti ļauj izvairīties no šādas ietekmes, nodrošinot datu pieejamību smagu noziegumu izmeklēšanai, atklāšanai un kriminālvajāšanai.
- 32 Šī dalībvalsts tāpat norāda, ka Komisija savā vērtējumā nav ņēmusi vērā faktu, ka iepriekš minētais spriedums lietā Komisija/Zviedrija attiecas tikai uz daļēju Direktīvas 2006/24 neīstenošanu. Tādējādi Zviedrijas Karaliste turpina, ka tā ir izmantojusi izvēles iespēju, kas paredzēta šīs direktīvas 15. panta 3. punktā, līdz 2009. gada 15. martam atlikt šīs direktīvas piemērošanu interneta piekļuves, interneta telefonijas un interneta e-pasta komunikāciju datu saglabāšanai. Tādējādi saskaņā ar tās apgalvoto iepriekš minētais spriedums lietā Komisija/Zviedrija attiecas tikai uz to direktīvas noteikumu netransponēšanu valsts tiesību aktos, attiecībā uz kuriem nebija iespējama termiņa pagarināšana līdz 2007. gada 15. septembrim.
- 33 Zviedrijas Karaliste turklāt norāda, ka tā nekad nav neizpildījusi Tiesas spriedumu atbilstoši LESD 258. pantam. Turklāt tā uzsver, ka tā uzskata lojālas sadarbības pienākumu par ļoti būtisku. Attiecībā uz izteiktā iepriekš minētā sprieduma lietā Komisija/Zviedrija izpildes kavējuma attaisnošanu tā papildina, ka tai bija jāsakaras ar plašām politiskām debatēm attiecībā uz Direktīvas 2006/24 transponēšanu savās iekšējās tiesībās un ka to noteikumu īstenošana, kas nepieciešami šīs transponēšanas veikšanai, radīja problēmas likumdošanas procesā, kā arī nepieciešamību veikt sarežģītu izvēli, kas ietver līdzsvara panākšanu starp tiesībām uz privātās dzīves neaizskaramību un noziedzības apkarošanu.
- 34 Savā replikā Komisija turklāt norāda, ka, pat ja Direktīvas 2006/24 mērķis nav īstenot pilnīgu saskaņošanu, nevar secināt, ka šī direktīva neietekmē iekšējo tirgu vai privātās un sabiedrības intereses. Atšķirības minētās direktīvas īstenošanā dalībvalstīs nekādi nemazinot tajā paredzētā komunikāciju datu saglabāšanas pienākuma nozīmīgumu.
- 35 Turklāt attiecībā uz jau pastāvošo Savienības tiesisko regulējumu, kuru izklāsta Zviedrijas Karaliste, proti, uz direktīvu par privāto dzīvi un elektronisko komunikāciju, Komisija norāda, ka tajā nav paredzēts visā Savienībā piemērojams pienākums saglabāt noteiktus plūsmas datus par noteiktu laika posmu.

- 36 Turklāt attiecībā uz esošajiem valsts tiesību aktiem, ko piemērojusi atbildētāja dalībvalsts, Komisija norāda, ka pat iespējamā situācijā, kad Zviedrijas Karalistei būtu pieejami noteikti dati noziedzības apkarošanas īstenošanai, tas nebūtu iepriekš minētā sprieduma lietā Komisija/Zviedrija izpildes rezultāts, jo šo datu pieejamība pilnībā būtu atkarīga no komerciāliem lēmumiem, ko pieņemtu dažādi telekomunikāciju operatori.
- 37 Turklāt, runājot par šīs dalībvalsts argumentiem attiecībā uz faktu, ka iepriekš minētā sprieduma lietā Komisija/Zviedrija neizpilde attiecas tikai uz vienu Direktīvas 2006/24 daļu, Komisija norāda, ka, kaut arī dalībvalstis drīkst, piemērojot šīs direktīvas 15. panta 3. punktu, atlikt saglabāšanas pienākuma piemērošanu līdz 2009. gada 15. martam, tas nenozīmējot, ka minētās dalībvalstis drīkstētu neveikt nekādus pasākumus, kas attiecas uz šajā noteikumā paredzēto datu saglabāšanas pienākumu, līdz 2009. gada 15. martam. Tādējādi šis arguments balstoties uz kļūdainu iepriekš minētā sprieduma lietā Komisija/Zviedrija iztulkošanu.
- 38 Visbeidzot attiecībā uz atbildētājas dalībvalsts argumentu par iekšējām grūtībām likumdošanas procesā Komisija atgādina Tiesas pastāvīgo judikatūru, saskaņā ar kuru šīs iekšējās grūtības nevar tikt ņemtas vērā, izvērtējot izdarīto pārkāpumu.
- 39 Attiecībā uz grūtībām iekšējā kārtībā šī dalībvalsts apgalvo, ka tā ir minējusi šīs grūtības, nevis lai attaisnotu Direktīvas 2006/24 netransponēšanu, bet lai pierādītu, ka transponēšana šajā gadījumā saskārās ar neierastām grūtībām, kas nevar tikt attiecinātas uz parastu Zviedrijas Karalistes pieeju un attieksmi gadījumos, kad tai ir jāīsteno direktīvas un jāizpilda Tiesas spriedumi. Šī dalībvalsts tāpat apgalvo, ka iepriekš minētais likumdošanas process ir piemērojams tikai izņēmuma gadījumos.

Tiesas vērtējums

- 40 Vispirms ir jāatgādina, ka naudas soda noteikšanai katrā lietā ir jāņem vērā visi atbilstošie apstākļi gan saistībā ar konstatētās pienākumu neizpildes īpatnībām, gan attiecīgo tās dalībvalsts nostāju, uz kuru attiecas procedūra, kas uzsākta, pamatojoties uz LESD 260. pantu. Šajā ziņā minētajā tiesību normā Tiesai ir paredzēta plaša rīcības brīvība, lai lemtu par šādas sankcijas noteikšanu vai nenoteikšanu (iepriekš minētie spriedumi lietā Komisija/Spānija, 141. punkts, un lietā Komisija/Īrija, 47. punkts).
- 41 Tādējādi Komisijas ieteikumi nevar saistīt Tiesu un tie ir izmantojami tikai kā noderīgas atsauces pamats. Tāpat arī pamatnostādnes, kas ir ietvertas Komisijas paziņojumos, nav saistošas Tiesai, bet palīdz nodrošināt Komisijas veiktās rīcības pārskatāmību, paredzamību un tiesisko noteiktību (skat. 2009. gada 7. jūlija spriedumu lietā C-369/07 Komisija/Grieķija, Krājums, I-5703. lpp., 112. punkts).
- 42 Pirmkārt, attiecībā uz pašu naudas soda piemērošanas principu atbilstoši LESD 260. pantam ir jāatgādina, ka šis princips vairāk pamatojas uz tādu seku izvērtējumu, kuras attiecīgās dalībvalsts pienākumu neizpildes gadījumā tiek nodarītas privātajām un sabiedrības interesēm, tostarp, ja pienākumu neizpilde kopš sprieduma, kurā tā tika sākotnēji konstatēta, ir turpinājusies ilgu laiku pēc tam (skat. 2008. gada 9. decembra spriedumu lietā C-121/07 Komisija/Francija, Krājums, I-9159. lpp., 58. punkts).
- 43 Šajā lietā, ņemot vērā Direktīvas 2006/24 mērķi, kurš, kā tas izriet no tās 1. panta 1. punkta, ir nodrošināt, ka elektronisko komunikāciju dati ir pieejami smagu noziegumu izmeklēšanas, atklāšanas un kriminālvajāšanas mērķiem, tas, ka netika izpildīts iepriekš minētais Tiesas spriedums lietā Komisija/Zviedrija, kurā iepriekš tika konstatēta pienākumu neizpilde saistībā ar šo direktīvu, var apdraudēt attiecīgās privātās un sabiedrības intereses. Turklāt, ciktāl Zviedrijas Karalistei pārņemta pienākumu neizpilde ilga vairāk nekā divus gadus, skaitot no šī sprieduma pasludināšanas dienas, ir jākonstatē, ka šis pārkāpums kopš attiecīgā datuma turpinājās ievērojamu laiku.
- 44 Tāpēc Tiesa uzskata, ka šajā gadījumā Zviedrijas Karalistei ir jāpiemēro naudas sods.

- 45 Otrkārt, attiecībā uz naudas soda apmēru ir jāatgādina, ka Tiesai tas ir jānosaka tā, lai naudas sods būtu, pirmkārt, piemērots apstākļiem un, otrkārt, samērīgs ar konstatēto pienākuma neizpildi, kā arī attiecīgās dalībvalsts maksātspēju (šajā ziņā skat. iepriekš minētos spriedumus lietā Komisija/Grieķija, 146. punkts, un lietā Komisija/Spānija, 143. punkts).
- 46 Šajā ziņā atbilstošo faktoru lokā ir tādi elementi kā pārkāpuma smagums un laikposms, kurā apgalvotā pienākumu neizpilde ir turpinājusies, kopš pasludināts spriedums, ar kuru tā konstatēta (šajā ziņā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Spānija, 144. punkts).
- 47 Pirmkārt un ņemot vērā pienākumu neizpildes smagumu attiecībā uz pārkāptajiem Savienības tiesību noteikumiem, ir jāatgādina, ka Direktīvā 2006/24 ir paredzētas elektronisko komunikāciju pakalpojumu sniedzēju darbības iekšējā tirgū un ka Savienības likumdevēja mērķis ir aizsargāt tā atbilstošu darbību, pieņemot saskaņotus noteikumus elektronisko komunikāciju datu uzglabāšanas jomā (šajā ziņā skat. 2009. gada 10. februāra spriedumu lietā C-301/06 Īrija/Parlaments un Padome, Krājums, I-593. lpp., 72. punkts).
- 48 Izmantojot valstu tiesību aktu saskaņošanu, ko isteno ar Direktīvu 2006/24, tās mērķis, kā tas izriet no tās 1. panta 1. punkta, ir nodrošināt šo datu pieejamību smagu noziegumu, kas katrā dalībvalstī ir noteikti tās tiesību aktos, izmeklēšanas, atklāšanas un kriminālvajāšanas mērķiem. Turklāt no šīs direktīvas preambulas 22. apsvēruma izriet, ka tās mērķis tostarp ir nodrošināt, ka tiek pilnībā ievērotas pilsoņu pamattiesības – privātās dzīves un komunikāciju neaizskaramība un personas datu aizsardzība –, kā nostiprināts Hartas 7. un 8. pantā.
- 49 Saistībā ar minēto ir jāuzskata, ka pienākuma transponēt šo direktīvu neizpilde apdraud atbilstošu iekšējā tirgus darbību. Šāda pienākumu neizpilde tādējādi ietver attiecīgu smaguma pakāpi, un tā tas ir neatkarīgi no Direktīvas 2006/24 veiktā harmonizācijas apmēra.
- 50 Runājot par sekām, ko ietver iepriekš minētā sprieduma lietā Komisija/Zviedrija neizpilde, attiecībā uz privātajām un sabiedrības interesēm, attiecībā uz šī sprieduma 23. punktā minēto Komisijas argumentu ir jāuzsver, ka no Komisijas 2011. gada 18. aprīļa ziņojuma ar nosaukumu “Komisijas ziņojums Padomei un Eiropas Parlamentam – Izvērtējuma ziņojums par Datu saglabāšanas direktīvu (Direktīva 2006/24/EK)” (COM(2011) 225, galīgā redakcija) 6.1. un 6.2. punkta izriet, ka minētā direktīva nav pilnībā sasniegusi savu mērķi izveidot līdzvērtīgus darbības apstākļus operatoriem Savienībā. Attiecīgi Komisijai ir jāpierāda apgalvotais pārkāpums attiecībā uz konkurences apstākļiem telekomunikāciju pakalpojumu iekšējā tirgū, ko tā nav izdarījusi.
- 51 Turklāt nevar pieņemt Zviedrijas Karalistes argumentu, saskaņā ar kuru Savienības tiesībās jau pastāv noteikumi, kas attiecīgos apstākļos ļauj uzglabāt informāciju par komunikāciju datu plūsmu, lai apkarotu noziedzību, un ka pašlaik spēkā esošie Zviedrijas tiesību aktu noteikumi ļaujot izvairīties no sekām, kādas, kā apgalvo Komisija, rodotos vispārējām un sabiedrības interesēm. Ir skaidrs, ka minētie noteikumi neatbilst Direktīvas 2006/24 prasībām, jo pretējā gadījumā attiecībā uz šo dalībvalsti nevarētu konstatēt, ka tā nav pildījusi savu pienākumu transponēt Direktīvu 2006/24 iekšējās tiesībās.
- 52 Attiecībā uz Zviedrijas Karalistes argumentu par to, ka iepriekš minētais spriedums lietā Komisija/Zviedrija attiecas tikai uz daļēju Direktīvas 2006/24 neīstenošanu, šāds arguments nav pamatots.
- 53 Iepriekš minētajā spriedumā lietā Komisija/Zviedrija Tiesa ir paziņojusi un nolēmusi, ka, noteiktajā termiņā nepieņemot normatīvos un administratīvos aktus, kas nepieciešami, lai izpildītu Direktīvas 2006/24 noteikumus, Zviedrijas Karaliste nav izpildījusi šajā direktīvā noteiktos pienākumus. Direktīvas 2006/24 15. panta 3. punktā dalībvalstīm esot ļauts līdz 2009. gada 15. martam atlikt pienākuma uzglabāt komunikācijas datus piemērošanu, bet ne minētās direktīvas transponēšanu, kas bija jāīsteno līdz 2007. gada 15. septembrim.

- 54 Attiecībā uz Zviedrijas Karalistes attieksmi pret saviem pienākumiem, kas tai izriet no Direktīvas 2006/24, nevar tikt pieņemts šis dalībvalsts paustais pamatojums, saskaņā ar kuru minētā sprieduma izpildes aizkavēšanās notika tāpēc, ka pastāvēja īpaši iekšējie apstākļi saistībā ar likumdošanas procesa īpatnībām, galvenokārt politiskās debātes par Direktīvas 2006/24 transponēšanu un par problēmām, ko ietver sarežģītā izvēles iespēja, kas paredz līdzsvarot privātās dzīves aizsardzību un nepieciešamību efektīvi apkarot noziedzību. Kā Tiesa ir atkārtoti uzsvērusi, dalībvalsts nevar atsaukties uz noteikumiem, praksi vai situācijām savā iekšējā tiesību sistēmā, lai attaisnotu tādu pienākumu neizpildi, kas izriet no Savienības tiesībām (tostarp skat. 2011. gada 31. marta spriedumu lietā C-407/09 Komisija/Grieķija, Krājums, I-2467. lpp., 36. punkts). Tas pats attiecas uz tādu lēmumu, kāds ir Zviedrijas parlamenta pieņemtais, kurš minēts šī sprieduma 8. punktā, uz vienu gadu atlikt likumprojekta, kas paredz šīs direktīvas transponēšanu, pieņemšanu.
- 55 Katrā ziņā kā atbildību mīkstinošs apstāklis ir jāņem vērā tas, ka Zviedrijas Karaliste nekad agrāk nav vairījusies izpildīt Tiesas pasludinātu spriedumu atbilstoši LESD 258. pantam.
- 56 Otrkārt, attiecībā uz to pienākumu nepildīšanas ilgumu, kas ir šīs prasības priekšmets, ir jāatgādina, ka, pat ja LESD 260. pants neparedz termiņu, kurā jāizpilda spriedums, katrā ziņā nav šaubu, ka sprieduma izpilde ir jāuzsāk nekavējoties un ka tā ir jāpabeidz pēc iespējas īsākā laikā (tostarp skat. iepriekš minēto 2011. gada 31. marta spriedumu lietā Komisija/Grieķija, 34. punkts).
- 57 Šajā lietā ir jānorāda, ka pienākumu neizpildes laiks ilga gandrīz 27 mēnešus, skaitot no 2010. gada 4. februāra, kad tika pasludināts iepriekš minētais spriedums lietā Komisija/Zviedrija, līdz brīdim, kad Zviedrijas Karaliste pilnībā pielāgoja savus tiesību aktus atbilstoši minētajā spriedumā noteiktajam, proti, 2012. gada 1. maijam.
- 58 Tādējādi ir jāsecina, ka pienākumu neizpilde, kas pārņemta Zviedrijas Karalistei, ilga ievērojamu laika posmu kopš brīža, kad tika pasludināts spriedums iepriekš minētajā lietā Komisija/Zviedrija.
- 59 Ņemot vērā iepriekš minēto un tostarp šī sprieduma 47.–58. punktā ietvertos apsvērumus, Tiesa uzskata, ka tā būs pareizi izvērtējusi konkrētās lietas apstākļus, nosakot minēto naudas sodu, kas jāmaksā Zviedrijas Karalistei, EUR 3 miljonu apmērā.
- 60 Tādējādi Zviedrijas Karalistei ir jāpiespriež maksāt Komisijai kontā “Eiropas Savienības pašu resursi” naudas sodu EUR 3 miljonu apmērā.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 61 Atbilstoši Tiesas Reglamenta 138. panta 1. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Komisija ir prasījusi piespriezt Zviedrijas Karalistei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā tai šis spriedums ir nelabvēlīgs, jāpiespriež Zviedrijas Karalistei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

- 1) nepieņemot vajadzīgos pasākumus, lai izpildītu 2010. gada 4. februāra spriedumu lietā C-185/09 Komisija/Zviedrija par to, ka Zviedrija nav transponējusi savos tiesību aktos Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 15. marta Direktīvas 2006/24/EK par tādu datu saglabāšanu, kurus iegūst vai apstrādā saistībā ar publiski pieejamu elektronisko komunikāciju pakalpojumu sniegšanu vai publiski pieejamu komunikāciju tīklu nodrošināšanu, un par grozījumiem Direktīvā 2002/58/EK noteikumus, kā arī par to, ka tā noteiktajā termiņā nav pieņēmusi normatīvos un administratīvos aktus, kas nepieciešami, lai izpildītu minētās direktīvas noteikumus, Zviedrijas Karaliste nav izpildījusi LESD 260. pantā noteiktos pienākumus;

- 2) **piespriest Zviedrijas Karalistei samaksāt Eiropas Komisijai kontā “Eiropas Savienības pašu resursi” naudas sodu EUR 3 miljonu apmērā;**
- 3) **Zviedrijas Karaliste atlīdzina tiesāšanās izdevumus.**

[Paraksti]